

Sygn. akt IV KK 461/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Marek Siwek

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 21 września 2021 r. w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

sprawy **M. B.**

skazanego wyrokiem łącznym

z powodu kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść

od prawomocnego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w C.

z dnia 8 marca 2018 r., sygn. akt III K [...]

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w C. wyrokiem łącznym z dnia 8 marca 2018 r., sygn. akt III K [...],

1. w pkt I, na mocy art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył orzeczone wyrokami w sprawach III K [...] Sądu Rejonowego w C. (punkt 8), II K [...] Sądu Rejonowego w O. (punkt 9) oraz III K [...] Sądu Rejonowego w C. (punkt 10) kary pozbawienia wolności i wymierzył

- skazanemu M. B. karę łączną 3 lat pozbawienia wolności oraz połączył orzeczone wyrokami w sprawach III K [...] Sądu Rejonowego w C. (punkt 8) oraz III K [...] Sądu Rejonowego w C. (punkt 10) kary grzywny i wymierzył skazanemu M. B. karę łączną grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych;
2. w pkt II, na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczył na poczet orzeczonej kary łącznej okresy odbytych kar z poszczególnych połączonych wyroków;
 3. w pkt III orzekł, że pozostałe rozstrzygnięcia połączonych wyroków podlegają odrębnemu wykonaniu;
 4. w pkt IV, na podstawie art. 572 k.p.k., w pozostałym zakresie postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego umorzył co do wyroków opisanych w punktach od 1 do 7 części wstępnej;
 5. w pkt V rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Wymienione orzeczenie nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w dniu 30 maja 2018 r.

Kasację od ww. wyroku Sądu Rejonowego w C. wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając to orzeczenie w całości na korzyść M. B..

Skarżący zarzucił rażące i mający istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, tj. art. 572 k.p.k., art. 75 § 4 k.k. i art. 85 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r.), poprzez objęcie wyrokiem (w pkt I) kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności, orzeczonej wobec M. B. z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby w sprawie o sygn. akt III K [...] (Sąd Rejonowy w C.), pomimo że kara ta nie podlegała łączeniu z uwagi na niemożność zarządzenia jej wykonania wobec upływu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby, co obligowało sąd do umorzenia postępowania w tym zakresie.

Wskazując na powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w C..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co uprawniało do jej uwzględnienia w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k.

W przedmiotowym wyroku węzłem kary łącznej (pkt I) objęte zostały: orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 15 marca 2012 r. (sygn. akt III K [...]) – kara 2 lat pobawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby (nie zarządzono wykonania kary); orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 15 marca 2012 r. (sygn. akt II K [...]) – kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności; orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 24 maja 2012 r. (sygn. akt III K [...]) – kara 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby; wykonanie kary tej kary zarządzono postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2014 r.

Sąd Rejonowy zaskarżonym wyrokiem połączył wymienione wyżej kary pozbawienia wolności, orzekając karę łączną 3 lat pozbawienia wolności. Nadto, połączone zostały również orzeczone w tych sprawach kary grzywny. Analiza treści tego wyroku wskazuje, że Sąd Rejonowy przy jego wydaniu – choć nie zostało to wprost wyrażone w części dyspozytywnej orzeczenia – orzekał na podstawie przepisów w brzmieniu obowiązujących do dnia 30 czerwca 2015 r., co w realiach niniejszej sprawy uznać należy za działanie prawidłowe.

Słusznie zauważył jednak skarżący, że warunkowo zawieszona kara 2 lat pozbawienia wolności, którą orzeczono w sprawie o sygn. akt III K [...], nie mogła zostać objęta węzłem kary łącznej. Należy tu wskazać, że zapadły w tej sprawie wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 15 marca 2012 r. uprawomocnił się w dniu 23 marca 2012 r. i w okresie 6 miesięcy po zakończeniu 4-letniego okresu próby, (przypadającego na dzień 23 września 2016 r.), nie doszło do zarządzenia wykonania tej kary. Zgodnie zaś z art. 75 § 4 k.k. zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary nie może nastąpić później niż w ciągu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby. Tym samym kara pozbawienia wolności orzeczona w sprawie o sygn. akt III K [...], w dacie wydania zaskarżonego wyroku (tj. w dniu 8 marca 2018 r.), choć nie doszło do zatarcia skazania (skazany nie uiścił m.in. grzywny), nie mogła zostać już wykonana. Należy podzielić sformułowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że wydaniu wyroku łącznego

sprzeciwia się sytuacja, gdy kara wymierzona za pozostające w realnym zbiegu przestępstwo, w czasie orzekania w przedmiocie kary łącznej nie mogła być już wykonana i nigdy do wykonania nie może zostać wprowadzona. Taka sytuacja niewątpliwie zachodzi w przypadku określonym przez art. 75 § 4 k.k., tj. gdy upłynie 6 miesięcy od zakończenia okresu próby (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2017 r., IV KK 363/16, LEX nr 2261744). Stanowisko to jest zasadne również w przypadku, gdy podstawę orzeczenia kary łącznej miałby stanowić przepis art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r.

Konkludując, stwierdzić należy, że objęcie wyrokiem łącznym warunkowo zawieszanej kara 2 lat pozbawienia wolności, orzeczonej w sprawie o sygn. akt III K [...], było zabiegiem niedopuszczalnym z mocy prawa i prowadzącym do rażącego naruszenia przepisów art. 75 § 4 k.k. oraz art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. Obrza wyżej wskazanych przepisów miała niewątpliwie istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

W tym stanie rzeczy należało uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w C., który orzekając w przedmiocie kary łącznej powinien powyższe uwagi uwzględnić. Nadto, wymaga zauważenia – na co wskazuje skarżący w uzasadnieniu kasacji – że skazany M. B. został przekazany stronie polskiej przez władze Wielkiej Brytanii na skutek wydania przez Sąd Okręgowy w W. dwóch Europejskich Nakazów Aresztowania w sprawach o sygn. akt III Kop [...] oraz III Kop [...] (przetransportowany do Polski w dniu 22 marca 2018 r.), a przedmiotem tego przekazania nie była żadna z kar pozbawienia wolności, które zostały objęte zaskarżonym wyrokiem łącznym. Brak również informacji, aby co do tych kar skazany zrzekł się zasady specjalności, o której mowa w art. 607e § 1 k.p.k. Wobec tego, w aspekcie dopuszczalności wykonania kar orzeczonych w sprawach o sygn. akt II K [...] i III K [...] (w tym też w przypadku ich połączenia), należy zbadać sytuację prawną M. B. w kontekście zakazu, o którym mowa w art. 607e § 1 k.p.k., jak też okoliczności wymienionych w art. 607e § 3 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

